KOULUTUS

Englannilla tienaa elantonsa, mutta venäjällä tekee jo bisnestä.
KALASTUKSENOHJAAJAKSI OPISKELEVA ALEKSANDER RÄTTÖ

Saariston kalakoulu pyrkii omavaraisuuteen

Ammattiopisto Livia kouluttaa kalatalouden ammattilaisia saaristomaisemissa. Opiskelijoille tulee tutuksi koko ketju pyydysten askartelusta tuoreiden kalatuotteiden myyntiin.

KARI SALONEN

Livian kalakoulun lehtori Antti Forsman toivoo, että nuoret kiinnostuisivat kalataloudesta. Työllisyysnäkymät ovat hyvät, kun kalastajakunta ikääntyy ja uusia työpaikkoja tulee myös vesiviljelyyn.

PARAINEN (MT)
Pikkuruiset meritaimenen poikaset näykkivät rehua. Villapaitoihin sonnustautuneet miehet kursivat kokoon pyydyksiä. Troolarit odottavat kevättä laiturissa.

Torstaina saisi ostaa taatusti tuoretta kalaa.

Paraisten Kirjalassa pitää majaansa ammattiopisto Livian kalatalouskoulu.

Ensimmäisen 1,5 vuoden aikana peruskursseilla opitaan liikkumaan vesillä ja tutustutaan eri kalastusmenetelmiin ja -välineisiin ja vesiluontoon.

Sen jälkeen voi erikoistua ammattikalastukseen, vesiviljelyyn, kalanjalostukseen, kalakauppaan tai kalastusmatkailuun.

”Idea on, että koulu on omavarainen kalatuotannossa ja että opiskelijat ovat työvoimaa”, lehtori **Antti Forsman** kertoo.

Viljelypuolen opiskelijat kasvattavat istutus- ja ruokakaloja, kalastusopiskelijat pyytävät saaliita, jalostajat perkaavat, fileoivat ja valmistavat eineksiä.

Tuotantoketjun lopussa on puoti, jossa opiskelijat myyvät kalatuotteita.

”Liian suuret seinät”

Forsman harmittelee, että kalaala tunnetaan huonosti. Livian kalatalouden koulutusohjelma ei ole viime vuosina saanut paikkoja täyteen.

Aloittajia tarvittaisiin vuosittain noin 20, jotta kurssit ja kalatuotanto pyörisivät sutjakkaasti.

”Nyt aloittajia on 10–15, eivätkä kaikki heistä jatka loppuun asti”, Forsman kertoo.

Koulun omisti aikoinaan Suomen valtio, ja tilat on rakennettu huomattavasti suuremmalle joukolle opiskelijoita.

”Seinät ovat meille liian suuret.”

Nyt kalakoulun tiloissa työskentelee myös veneenrakentajia, mikä sopii miljööseen hyvin.

Tunkua kalaoppaaksi

Kalastus on lähes jokaisen kalatalouden opiskelijan harrastus ja intohimo. Moni toivoo harrastuksesta ammattia.

”90 prosenttia opiskelijoista haluaisi erikoistua kalastuksenohjaajaksi”, Forsman kertoo.

Koulu yrittää kuitenkin houkutella opiskelijoita perinteisillekin linjoille.

Forsman pitää isona ongelmana, etteivät nuoret innostu ammattikalastuksesta.

”Se on yksinäistä puuhaa ja vaatii yleensä oman yrityksen perustamista”, hän toteaa.

Nuoria se ei välttämättä houkuta.

Lehtori kuitenkin kannustaa alalle, sillä työllisyysnäkymät ovat suhteellisen hyvät. Ammattikalastajat eläköityvät.

”Tulevaisuudessa vesiviljely on yhä yleisempi kalantuotantomuoto, ja myös kalastusmatkailuun satsataan paljon”, hän rohkaisee.

Kielitaito välttämätön

22-vuotias **Aleksander Rättö** on käynyt lukion ja opiskelee nyt kalastuksenohjaajaksi. Hänen on tarkoitus valmistua vuoden kuluessa.

”Olen kalastanut pienestä pitäen, joten koulutus oli helppo valinta”, hän kertoo.

Rättö katsoo tulevaisuuteensa optimistisena. Jos vähänkin näkee vaivaa, työllistyy hyvin.

Kielitaito on kuitenkin elinehto, sillä suomalaisia turisteja kalastusmatkoilla on vain vähän.

”Englannilla tienaa elantonsa, mutta venäjällä tekee jo bisnestä”, hän kuvailee.

Venäjänkielisille kalastusopastuksille olisi enemmän kysyntää kuin tarjontaa.

Rättö aikookin koulusta valmistuttuaan opiskella venäjää.

Vaihtajat motivoituneita

20 nuoren lisäksi Livia ottaa kalakouluun vuosittain 10 aikuisopiskelijaa. Heitä Forsman kiittää motivoituneiksi.

”Joukossa on alanvaihtajia, jotka ovat kyllästyneet entiseen työhönsä. Esimerkiksi Salon seudulla on irtisanottu paljon väkeä , mikä on houkutellut aikuisia kouluttautumaan uuteen ammattiin.”

Mika Korkeamäki teki 25 vuotta mainoselokuvia. Hän sai siitä tarpeekseen ja päätyi netissä googlailun jälkeen Paraisille kalakouluun.

Joulukuussa Korkeamäki valmistuu ammattikalastajaksi.

”Ei ehkä taloudellisesti mutta henkisesti kalastus hakkaa mainosalan”, hän tuumii pyydysverkko kädessään.

SUVI NIEMI

Vesiviljelyn opiskelijat kasvattavat ammeissa istutus- ja ruokakaloja. Nämä meritaimenen poikaset istutetaan kaksivuotiaina Aurajokeen.

Ammattikalastajaksi opiskeleva Mika Korkeamäki kokoaa rysää eli paunettia, jolla pyydetään norssia eli kuoretta.

Nuoret etusijalla valinnassa

Ammatillisen peruskoulutuksen valintaperusteet muuttuivat viime syksynä.

”Hakijat, jotka ovat hakuvuonna päättäneet perusopetuksen tai muutoin ilman opiskelupaikkaa, saavat lisäpisteitä”, kertoo hallitusneuvos **Piritta Väinölä** opetusministeriöstä.

Samassa yhteydessä rajattiin yhteishaun ulkopuolelle ne hakijat, joilla on jo ammatillinen tai korkeakoulututkinto.

Uudistuksen taustalla on nuoristotakuu. Siihen kuuluva koulutustakuu takaa jokaiselle peruskoulun päättäneelle koulutuspaikan joko lukiossa tai ammatillisessa koulutuksessa.

Opiskelupaikat halutaan siis turvata niille, joilla ei vielä ole opiskelupaikkaa.

”Ne, joilla on jo tutkinto ja haluavat vaihtaa alaa, hakevat erillishaun kautta”, Väinölä selventää.

Ammattiopisto Liviassa on hyviä kokemuksia aikuisopiskelijoista.

Luonnonvara-alalla oman yrityksen perustaminen on usein välttämätöntä. Aikuisilla, joilla elämänkokemusta on enemmän, on monesti paremmat valmiudet perustaa oma yritys kuin suoraan peruskoulusta tulleilla nuorilla.

Opetusministeriön aikuiskoulutuspolitiikan yksikön johtaja **Kirsi Kangaspunta** kuitenkin vakuuttaa, että aikuiskoulutusta on edelleen runsaasti tarjolla.

Uudistus ei vaikuta kouluille myönnettävien valtionosuuksien määrään.

SUVI NIEMI

KOULUTUKSESTA LYHYESTI

OAJ huolissaan koulutusrahoista

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ varoittaa maan hallitusta leikkaamasta lisää ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen rahoituksesta maaliskuun kehysriihessä.

Järjestö muistuttaa, että ammatillinen koulutus perus- ja korkea-asteella tekee juuri sitä työtä, joka parantaa Suomen kilpailukykyä ja varmistaa osaavan työvoiman.

Meneillään olevalla ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistuksella on OAJ:n mukaan mukaan kohtalokkaita seurauksia.

”Joillakin oppilaitoksilla rahoitus voi romahtaa jopa puoleen. Isot koulutuksen järjestäjät ovat menettämässä miljoonia euroja. Samaan aikaan hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa aiotaan lisäksi karsia oppilaitosverkkoa lähes 200 miljoonan euron edestä.”

Ammatilliset tutkinnot uudistuvat elokuusta 2015 lähtien, eikä oppilaitoksilla ole tietoa siitä, millä rahoilla, millä toimipisteillä ja millaista koulutusta ne voivat jatkossa antaa, järjestö toteaa.

Vuoden opo tulee Kajaanista

Kajaanilainen **Kari Määttä** on valittu vuoden 2014 opinto-ohjaajaksi. Hän sai palkinnon pitkäjänteisestä työstään yksilöllisen opintopolkujärjestelmän kehittäjänä.

Määtän mukaan hyvä opinto-ohjaus rakentuu toimivien verkostojen varaan. Kun koko henkilökunta ottaa vastuuta ohjauksesta, tulokset paranevat.

”Koulun ja yritysten välinen yhteistyö on myös ensiarvoisen tärkeää. Ulkoisen verkostoitumisen merkitys korostuu tulevaisuudessa.”

Määttä on työskennellyt 20 vuotta Kainuun ammattiopistossa, ensin lehtorina ja vuodesta 2002 päätoimisena opinto-ohjaajana tekniikan ja liikenteen alalla.

Hänen ideoima yritysjohtajien ja eri koulutusasteiden rehtorien sekä opinto-ohjaajien kehittämistyöryhmä on edistänyt merkittävästi koulutusyhteistyötä Kainuun alueella.

Valintaraadissa olivat mukana Suomen opinto-ohjaajat ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ja Taloudellinen tiedotustoimisto TAT.

SAVONIA AMMATTIKORKEAKOULU

Agrologiksi IISALMESTA

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULUSSA on agrologikoulutusta nuorille ja aikuisille. Opinnoissa voit suunnata osaamistasi vaikka hevostalouteen. Valmis agrologi (AMK) voi suorittaa Savoniassa ylemmän korkeakoulututkinnon YAMK-koulutuksessa. Halutessasi pääset opinnoissasi ulkomaillekin, esimerkiksi suorittamaan harjoittelusi.

Hae agrologikoulutukseen yhteishaussa 3.3.–1.4.2014.

KEVÄÄN YHTEISHAUSSA 3.3.–1.4.2014:

NUORTEN AMK-TUTKINNOT
Liiketalouden ala Tradenomi
Tekniikan ala Insinööri: *Energiatekniikka, Konetekniikka, Palopäällystö, Rakennustekniikka, Sähkö- ja automaatiotekniikka, Tietotekniikka, Ympäristötekniikka* | Rakennusarkkitehti | Rakennusmestari
Kulttuuriala Muotoilija | Musiikkipedagogi | Tanssinopettaja
Luonnonvara-ala Agrologi
Matkailu- ja ravitsemisala Restonomi
Sosiaali- ja terveysala Bioanalyytikko | Ensihoitaja | Fysioterapeutti | Röntgenhoitaja | Sairaanhoitaja | Sosionomi | Suuhygienisti

AIKUISTEN AMK-TUTKINNOT
Kulttuuriala Muotoilija | Musiikkipedagogi | Tanssinopettaja
Liiketalous Tradenomi
Luonnonvara-ala Agrologi
Matkailu- ja ravitsemisala Restonomi
Tekniikan ala Insinööri: *Konetekniikka*

YLEMMÄT AMK-TUTKINOT
Liiketalous Tradenomi YAMK
Luonnonvara-ala Agrologi YAMK
Matkailu- ja ravitsemisala Restonomi YAMK
Sosiaali- ja terveysala YAMK
Tekniikan ala Insinööri YAMK

Tutustu myös avoimen amk:n koulutustarjontaan osoitteessa: www.savonia.fi/avoin

LUE AITOJA TARINOITA OPISKELUSTA SAVONIASSA AULA.SAVONIA.FI

Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
Suomen kolmanneksi suurin luonnonvara-alan kouluttaja!

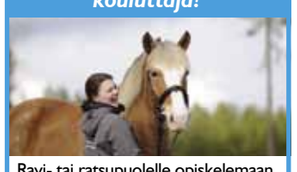

Ravi- tai ratsupuolelle opiskelemaan ja töihin tulevaisuudessa? Hevosalan perustutkinto Kaustisella ja Perhossa.

Ammatti riistan-, metsästyksen ja luonnon parista. Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto Perhossa

Tähtäätkö koira-alalle töihin? Eläintenhoitajan koulutus kennelpainotteisena Kannuksessa

Metsäkoneenkuljettajaksi? Metsäalan perustutkinto Kannuksessa

Maatalousalan perustutkinto *suuntautumisvaihtoehdot:* maatalousteknologia ja maatilatalous

www.kpedu.fi

kpedu